

PROGRAM

**WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ W KRUSZYNIE
W ROKU SZKOLNYM 2023/2024**

Podstawa prawna:

1. Ustawa z 14.12.2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.)
2. Ustawa z 7.09.1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 2021 r. poz. 1915 ze zm.)
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18.08.2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 1449)
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 9.08.2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1309)
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14.02.2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.)
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31.02.2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1604)
7. Ustawa z 26.01.1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. 2021 r. poz. 1762 ze zm.)
8. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka Powszechna z 1948 r.
9. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20.11.1989 r. (Dz.U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526)
10. Ustawa z 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.)
11. Ustawa z 29.06.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.)
12. Ustawa z 9.11.1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 276)
13. Ustawa z 29.06.2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249)
14. Ustawa z 19.08.1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685 ze zm.)
15. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.04.1997 r. (Dz.U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
16. Kierunki nadzoru właściwego kuratora oświaty w roku szkolnym 2023/2024
17. Statut szkoły Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Kruszyńcu

od 1 września 2023 r. realizuje program wychowawczo-profilaktyczny obejmujący:

- 1) treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów oraz
- 2) treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Wprowadzenie do programu.

Zadania wychowawcze szkoły są podporządkowane nadrzędnemu celowi, jakim jest wszechstronny rozwój Ucznia w wymiarze emocjonalnym, społecznym, kulturalnym, moralnym, ekologicznym, zdrowotnym i intelektualnym. Szkoła jako środowisko wychowawcze ma za zadanie wspomagać uczniów w osiągnięciu wszechstronnego rozwoju, kształtować postawy, umożliwić korygowanie deficytów w celu optymalizacji osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz zapobiegać zagrożeniom poprzez profilaktykę, przeciwdziałanie istniejącym zagrożeniom i wsparcie uczniów, dzieci przedszkolnych w trudnych sytuacjach.

Program powstał w oparciu o wyniki obserwacji, badań ankietowych, rozmów i konsultacji z rodzicami, nauczycielami i przedstawicielami Rady Samorządu Uczniowskiego.

I. Misja i wizja szkoły.

Misja szkoły

1. Dążymy do wychowania ucznia mającego świadomość, że jest człowiekiem społeczności szkolnej.
2. Uczymy kochać, szanować i żyć kulturą i tradycją narodu polskiego, jednocześnie wychowujemy w poszanowaniu kultur i wartości innych narodów.
3. Wychowujemy ucznia świadomego i odpowiedzialnego, posiadającego wiedzę i umiejętności konieczne do przyszłego funkcjonowania we współczesnym świecie.
4. Zwracamy szczególną uwagę na rozwój fizyczny, psychiczny i duchowy naszych uczniów.
5. Propagujemy wśród uczniów zdrowy styl życia.
6. Dbamy o bezpieczeństwo uczniów.
7. Dbamy o rozwój uzdolnień uczniów

Wizja szkoły

Nasza szkoła jest nowoczesną, przyjazną placówką, przygotowującą uczniów do kontynuowania nauki na kolejnym etapie edukacyjnym. Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły ukierunkowany jest na ucznia, jego potrzeby. Jego realizacja ma umożliwić uczniowi wszechstronny rozwój. Uczniowie naszej szkoły wyrosną na ludzi mających poczucie własnej wartości i odpowiedzialności ze własne zachowanie. Wykorzystujemy najnowsze zdobycze techniki informacyjnej i informatycznej, stosujemy nowoczesne metody nauczania i wychowania aby uczeń mógł rozwijać swoje zainteresowania, umiejętności, zdolności i pasje. W pracy z uczniem nauczyciel podejmuje twórcze działania, które pozwolą realizować misję szkoły. Nasi uczniowie będą świadomi nierozzerwalnego współistnienia ze środowiskiem przyrodniczym, świadomi własnego pochodzenia, dumni z bycia Polakami, Europejczykami i członkami swojej "małej ojczyzny". Będą dążyć do harmonijnego udziału w życiu swojej rodziny, szanować kulturę i tradycję. Szczególnie dbamy o rozwój fizyczny psychiczny i duchowy uczniów, aby w przyszłości propagowali zdrowy styl życia i potrafili dokonywać słuszych wyborów.

II. Zadania Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego.

1. Założenia ogólne.

Zgodnie ze wskazaniami działalność wychowawczo-profilaktyczna w naszej szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) ***fizycznej*** - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- 2) ***psychicznej*** - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- 3) ***społecznej*** - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości oraz gotowości do czynienia dobra w życiu rodzinnym i społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych z zaangażowaniem;

- 4) *aksjologicznej* - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia, poczucia sensu istnienia oraz rozróżnianie dobra i zła, prawdy i fałszu, kierowanie się ku dobru i prawdzie.

Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły. Działalność ta odbywać się będzie w formie pogadank, zajęć warsztatowych, treningów umiejętności, organizacji uroczystości szkolnych i pozaszkolnych, szkoleń, spektakli teatralnych, festynów, wycieczek edukacyjnych a także w innych postaciach uwzględniających wykorzystywanie aktywnych metod pracy.

2. Zadania:

- 1) Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do rodziny, społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej oraz dziedzictwa kultury europejskiej. Świadomość swoich praw i obowiązków.
- 2) Wzrost bezpieczeństwa ucznia w środowisku szkolnym i poza nim, umiejętność rozpoznawania i reagowania na zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia.
- 3) Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, prawidłowego komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi oraz wzajemnej pomocy i życzliwości.
- 4) Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, szanowanie dorobku narodowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie.
- 5) Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, poszerzanie wiedzy na temat unikania wszelkiego rodzaju uzależnień.
- 6) Wskazywanie sposobów radzenia sobie ze stresem oraz rozwiązywania sytuacji konfliktowych.
- 7) Inspirowanie uczniów do twórczej aktywności, rozwijania zainteresowań oraz rozwijanie szkolnego wolontariatu.

3. Cele szczegółowe:

Uczeń naszej szkoły:

- (-) jest życzliwy, dostrzega potrzeby drugiego człowieka,
- (-) udziela pomocy rówieśnikom,
- (-) szanuje ludzi i respektuje ich prawa,
- (-) jest tolerancyjny wobec drugiego człowieka;
- (-) jest prawdomówny i uczciwy

- (-) jest odpowiedzialny,
- (-) potrafi rozwiązywać konflikty,
- (-) potrafi sobie radzić z trudnymi uczuciami (złość, gniew, strach),
- (-) jest asertywny,
- (-) potrafi komunikować się z innymi, dyskutować, uzasadniać własny punkt widzenia,
- (-) godnie reprezentuje szkołę na zewnątrz,
- (-) kieruje się miłością do Ojczyzny, poszanowaniem dla polskiego dziedzictwa kulturowego przy jednoczesnym otwarciu na kultury Europy i świata,
- (-) czuje się bezpiecznie w swoim środowisku szkolnym,
- (-) odróżnia dobro od zła, stara się czynić dobro,
- (-) dba o higienę osobistą, estetykę ubioru, pomieszczeń,
- (-) może rozwijać swoje zdolności i zainteresowania, jest kreatywny.

4. Model absolwenta.

Absolwent jest:

- 1) **aktywny**: posiada zainteresowania, pasje jest twórczy, wykazuje się samodzielnością, ciekawy świata, korzysta z różnych źródeł informacji, wykorzystuje zdobytą wiedzę;
- 2) **odpowiedzialny**: umie samodzielnie rozwiązywać problemy, podejmuje działania i przewiduje ich konsekwencje, potrafi podejmować słuszne decyzje
- 3) **otwarty i pomocny**: potrafi uważnie słuchać, rozmawiać umie współpracować w grupie, prezentuje swój punkt widzenia i szanuje poglądy innych, potrafi współczuć i pomagać ludziom doświadczającym krzywdy lub traumy;
- 4) **szczerzy**: potrafi powiedzieć o swoich problemach np. emocjonalnych, psychicznych, dąży do ich rozwiązywania
- 5) **optymista**: pozytywnie patrzy na świat, lubi siebie i innych;
- 6) **tolerancyjny**: szanuje inne rasy i nacje oraz ich poglądy, jest wrażliwy na potrzeby drugiego człowieka, potrafi zrozumieć i traktuje odmienność językową i kulturową jako normalne zjawisko
- 7) **świadomy swoich praw i praw innych ludzi**: zna swoją wartość, swoje prawa, zna i respektuje prawa innych.

5. Diagnoza sytuacji wychowawczej.

Każdego roku przeprowadzana jest diagnoza środowiska. Analizuje się potrzeby i zasoby szkoły z obszaru wychowania i profilaktyki w szkole na podstawie:

- 1) badań ankietowych skierowanych do rodziców na temat oczekiwań rodziców w realizacji treści profilaktycznych i wychowawczych,
- 2) spostrzeżeń wychowawcy na temat klasy,
- 3) analizy sytuacji wychowawczej w szkole na podstawie:
 - (-) obserwacji bieżących zachowań uczniów na terenie szkoły, analiza uwag wpisanych do dziennika,
 - (-) sprawozdań półrocznych opracowanych przez wychowawcę.

W wyniku diagnozy i ewaluacji programu wychowawczo -profilaktycznego wyłoniono następujące obszary problemowe:

- 1) częściowy brak motywacji do nauki;
- 2) trudności emocjonalne (wzrost nastroju depresyjnego, wśród dzieci, braku akceptacji)
- 3) potrzeba szczególnego wsparcia i troski wobec uczniów z Ukrainy
- 4) przeciętny poziom kreatywności i rozwijania pozaszkolnych zainteresowań;
- 5) niewystarczająca komunikacja interpersonalna w relacji uczeń – uczeń;
- 6) w niektórych przypadkach niespektowane są przez uczniów normy społeczne, w tym zachowania agresywne uczniów;
- 7) konieczność rozszerzenia działań na rzecz profilaktyki uzależnień, stosowania substancji psychoaktywnych, stosowania używek (np. napoje energetyczne), nadmiernego korzystania z telefonów, komputerów i internetu, przemocy, zagadnień związanych z cyberprzemocą (sposrozenia z ankiet, obserwacji pedagoga, wychowawców)

6. Kryteria efektywności.

1. Wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu.
2. Wszyscy nauczyciele realizują *Program Wychowawczo - Profilaktyczny*, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają jego treści podczas planowania i realizacji klasowych planów pracy.
3. Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji.

7. Zadania i obowiązki podmiotów realizujących program.

- 1) Dyrektor szkoły:
 - a) dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole,
 - b) wspiera finansowo i organizacyjnie działania profilaktyczne w środowisku szkolnym,

- c) stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwianie uczniom podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- d) kontroluje wypełnianie przez uczniów obowiązku szkolnego,
- e) organizuje szkolenia dla nauczycieli,
- f) dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły;

Nauczyciel:

- a) ma obowiązek reagowania na przejawy niedostosowania społecznego u dzieci,
- b) wspiera swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów,
- c) analizuje potrzeby uczniów i udziela im adekwatnej pomocy,
- d) odpowiada za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem w czasie zajęć dydaktycznych i opiekuńczych,
- e) świadczy pomoc psychologiczno - pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem;

2) Wychowawca klasy:

- a) prowadzi we współdziałaniu z psychologiem i pedagogiem szkolnym szkolenia i konsultacje dla rodziców,
- b) dąży w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, sprawuje opiekę wychowawczą nad powierzonymi mu uczniami szkoły poprzez tworzenie warunków wspomagających ich rozwój i przygotowujących uczniów do życia w rodzinie i w społeczeństwie,
- c) poznaje warunki życia i nauki swoich wychowanków, jest czujny na sygnały świadczących o ewentualnych trudnościach dziecka w środowisku rodzinnym,
- d) dąży do harmonijnej asymilacji dzieci niebędących obywatelami polskimi,
- e) uczy pozytywnego myślenia i wiary we własne możliwości,
- f) realizuje w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły,
- a) udziela wszechstronnej pomocy dzieciom,
- b) współpracuje z Policją, sądem dla nieletnich,
- c) diagnozuje problemy wychowawcze,
- d) poprzez działania wychowawcze kształtuje wśród uczniów i rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji za popełniony czyn,
- g) doskonalą swoje kompetencje w zakresie wychowania i profilaktyki;
- h) koordynuje pomoc psychologiczno - pedagogiczną w swojej klasie we współpracy z psychologiem, pedagogiem, pedagogiem specjalnym oraz z innymi nauczycielami specjalistami;

3) Pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog:

- a) diagnozuje środowisko wychowawcze, aktywnie współpracuje z wychowawcami klas

- b) udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zwraca szczególną uwagę na problemy natury psychicznej, emocjonalnej oraz materialnej;
- c) zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- d) koordynuje udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- e) współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- f) otacza troską uczniów niebędących obywatelami polskimi
- g) współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- h) współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją

4) Rodzice:

- a) współdziałają z nauczycielami, wychowawcą, psychologiem i pedagogiem w sprawach wychowania i kształcenia dzieci,
- b) dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego swoich dzieci.

W szkole pamiętamy o tym, aby dawać uczniom zachętę, uczyć śmiałości, w pełni je akceptować. Uczniowie mogą uczyć się lubić samych siebie. Często słyszą słowa uznania, uczą się stawiać sobie cele. Wychowywani są w poczuciu bezpieczeństwa. Uczą się ufać sobie i innym. Otaczani rzetelnością i uczciwością uczą się, czym jest dobro, prawda, sprawiedliwość i szacunek. Dzieciom, które mają trudności w nauce, potrzebne jest nasze zrozumienie i wsparcie. Uczymy dzieci akceptacji odmienności językowo-kulturowych i pokonywania barier.

III. Szczegółowy plan realizacji działań wynikających ze szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego

1.Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej.

Cele	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Kryterium sukcesu
1. Utożsamianie się z ojczyzną.	<ul style="list-style-type: none"> - czczenie symboli narodowych, - poznawanie tradycji narodowej, obyczajów i historii - organizowanie uroczystości, szkolnych związanych ze świętami państwowymi, - organizowanie wycieczek edukacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem miejsc istotnych historycznie. 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele, - wychowawcy, - rodzice, -Samorząd Uczniowski. 	Uczeń zna swój kraj, jego symbole i historię, okazuje szacunek symbolom narodowym.
2. Doskonalenie poprawności językowej oraz nauka j. polskiego dla uczniów z zagranicy	<ul style="list-style-type: none"> - konkursy wiedzy o języku polskim, - promowanie czytelnictwa, - udział w akcjach czytelniczych - poznawanie literatury klasycznej - zajęcia j. polskiego dla uczniów przybyłych z zagranicy 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele języka polskiego, - wychowawcy klas. 	Uczeń sprawnie posługuje się językiem literackim, zna literaturę polską, unika błędów językowych. Uczeń komunikuje się z otoczeniem po polsku.
3. Kształtowanie postaw patriotycznych.	<ul style="list-style-type: none"> - aktywny udział w obchodach świąt państwowych, - kształtowanie tożsamości narodowej przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultury innych krajów, - odpowiednie zachowanie w miejscach pamięci narodowej - wykonanie okazjonalnych gazetek na holu szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> - wszyscy nauczyciele, - Samorząd Uczniowski. 	Uczeń zna daty świąt państwowych, umie się godnie zachować w miejscach pamięci narodowej, okazuje szacunek wobec tradycji innego narodu.

2.Bezpieczeństwo ucznia w środowisku

Cele	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Kryterium sukcesu
1. Zapoznanie uczniów i monitorowanie stosowania przez nich w praktyce, podstawowych przepisów ruchu drogowego.	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania z policjantami dla kl. I, - godziny wychowawcze dotyczące bezpiecznej drogi do szkoły, - udział w międzyszkolnych konkursach dotyczących ruchu drogowego, - lekcje na zajęciach technicznych poświęcone wychowaniu komunikacyjnemu, - warsztaty z pierwszej pomocy przedlekarskiej, - organizowanie szkolnych/klasowych konkursów dotyczących bezpieczeństwa dzieci, np. „Projektujemy znaczek odblaskowy”, czy „Szkolne znaki bezpieczeństwa”, - udział w ogólnopolskim programach edukacyjnych promujących bezpieczeństwo, np. „Klub Bezpiecznego Puchatka”. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - wszyscy nauczyciele. 	Uczeń zna i stosuje w praktyce zasady ruchu drogowego. Uczeń czuje się odpowiedzialny za zdrowie i życie swoje, innych osób. Uczeń szanuje swoje zdrowie. Uczeń zna zasady zdrowego stylu życia. Uczeń umie udzielić pomocy osobie poszkodowanej w wypadku.

<p>2. Zapoznanie uczniów z ich prawami i obowiązkami.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie uczniów z prawami i obowiązkami ucznia, elementami Statutu, - zapoznanie uczniów ze zbiorem norm i zasad obowiązujących w szkole, - zaznajomienie z regulaminami szkolnymi, - wdrażanie programów profilaktycznych dotyczących praw i obowiązków dzieci i młodzieży, 	<p>-wychowawcy klas, pedagog, psycholog</p>	<p>Uczeń wykazuje znajomość praw i obowiązków. Stosuje zasady zawarte w Statucie.</p>
<p>3. Zapoznanie uczniów ze sposobami ochrony siebie w sytuacjach przemocowych, radzenia sobie z emocjami związanymi z zagrożeniem i po przebytej traumie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie warsztatów uczących umiejętności, społecznych, psychologicznych; dotyczących odpierania presji rówieśniczej otoczenia, - organizowanie warsztatów i lekcji kształtujących umiejętności odmawiania, - diagnozowanie miejsc oraz sytuacji występowania przemocy i agresji w szkole, - przeprowadzanie zajęć nt. kształtowania prawidłowych postaw oraz ćwiczenia umiejętności zachowania się w sytuacji stresu, frustracji, oraz zagrożenia. 	<p>- wszyscy nauczyciele, pedagog, psycholog</p>	<p>Uczeń reaguje na przejawy niekulturalnego zachowania. Uczeń szanuje innych bez względu na ich poglądy czy narodowość. Uczeń radzi sobie w sytuacjach stresowych.</p>
<p>4. Kształtowanie asertywnych postaw.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie oraz korygowanie postaw moralnych, myślenie wartościujące uczniów, - kształtowanie systemu wartości oraz charakterów uczniów, - organizowanie zajęć dotyczących asertywności. 	<p>- nauczyciele, -psycholog, pedagog - wychowawcy klas.</p>	<p>Uczeń posiada wypracowane wzorce zachowań, jest asertywny.</p>
<p>5. Wspieranie rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Podtrzymywanie regularnego kontaktu z rodzicami / opiekunami. - Obserwacja i „wychwytywanie” zachowań odbiegających od „normy” (tj. nagła zmiana w zachowaniu ucznia i/lub rodzica). - Wpieranie rodziców poprzez konsultacje indywidualne, rozpowszechnianie informacji nt. Postaw rodzicielskich, metod wychowawczych, wskazywanie alternatywnych metod działania. 	<p>Wychowawcy pedagog, psycholog</p>	<p>Uczeń i rodzice (opiekunowie) otrzymują wsparcie w sytuacjach trudnych</p>
<p>6. Ochrona ofiar przemocy, współpraca z instytucjami udzielającymi wsparcia</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Wzmacnianie kompetencji osobistych dzieci w zakresie umiejętności unikania zagrożeń i oceny ryzyka poszczególnych zachowań. - Informowanie odpowiednich służb o podejrzeniu zaistnienia przemocy. 	<p>pedagog, psycholog, wychowawcy</p>	<p>Uczeń jest bezpieczny w środowisku szkolnych i rodzinnym</p>

7. Zapobieganie wagarom i nieuzasadnionym nieobecnościom.	- systematyczna kontrola frekwencji, - opracowanie procedury postępowania w przypadku wagarów, - zapoznanie uczniów z negatywnymi skutkami wagarów.	- wychowawcy, pedagog, psycholog	Uczniowie nie wagarują.
---	---	-------------------------------------	-------------------------

3. Stymulowanie i wspieranie rozwoju ucznia, rozwijanie wolontariatu.

Cele	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Kryterium sukcesu
1. Integrowanie uczniów, budowanie pozytywnych relacji w klasie i szkole.	- zajęcia integracyjno - adaptacyjne dla uczniów klas pierwszych, - spotkania z psychologiem i pedagogiem szkolnym, - udział uczniów w wycieczkach i uroczystościach klasowych, - przeprowadzanie wyborów do samorządu szkolnego i klasowego, - wspólne przygotowywanie uroczystości klasowych, - dbanie o estetykę sal lekcyjnych - aktywne włączanie do działań klasowych uczniów z Ukrainy -włączanie uczniów w wolontariat szkolny	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - wychowawcy świetlicy, psycholog, pedagog	Uczeń jest zintegrowany z klasą, chętnie uczestniczy w uroczystościach klasowych, szkolnych, działaniach wolontariackich, przestrzega ustalonych zobowiązań.
2. Poznawanie norm i zasad współżycia społecznego, uczenie odpowiedzialności za siebie i innych.	- zaznajamianie uczniów z zasadami kulturalnego zachowania, - budowanie pozytywnych relacji w klasie poprzez wspólne projekty i metody aktywizujące, - uczenie metod rozwiązywania konfliktów, technik komunikacji i radzenia sobie ze stresem, - nauka postaw asertywnych, - praca w samorządzie klasowym i szkolnym,	- wychowawcy klas, psycholog, pedagog	Uczeń zna i stosuje normy współżycia społecznego.
3. Wspieranie indywidualnego rozwoju ucznia.	- indywidualizacja kontaktu z uczniami, - systematyczne rozwiązywanie konfliktów i problemów, - przekazywanie uczniom wiedzy o instytucjach wspierających w trudnych sytuacjach życiowych, - wspólne tworzenie kontraktów klasowych i uczenie przestrzegania ich przez wszystkie strony, - nagradzanie uczniów za rzeczywiste osiągnięcia, - promowanie sukcesów. - indywidualizacja metod nauczania, - praca metodami aktywizującymi, szczególnie projektem edukacyjnym, - organizowanie konkursów, - prowadzenie kół zainteresowań oraz zajęć wyrównawczych - motywowanie i wspieranie uczniów do udziału w konkursach zewnętrznych, - pomoc psychologiczno – pedagogiczna,	-- nauczyciele, nauczyciele specjaliści - wychowawcy klas, psycholog, pedagog	Uczeń dba o swój rozwój, rozpoznaje „mocne i słabe strony”, uczestniczy w dodatkowych zajęciach.

	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie zajęć korekcyjno – kompensacyjnych, - uczestnictwo w życiu kulturalnym, - stwarzanie warunków do samokształcenia, - motywowanie uczniów do samorozwoju, - otoczenie pomocą uczniów niedostosowanych społecznie. - konsekwentne stosowanie zasad WZO, - wyrównywanie szans edukacyjnych. 		
4. Kształtowanie hierarchii wartości oraz wzmacnianie realnego poczucia własnej wartości.	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie uczniów z systemem wartości, - uczenie rozróżniania pojęć: „idol”/ „wzorzec osobowy” / ”autorytet”, - promowanie pozytywnych wzorców osobowych, - przybliżanie postaci historycznych mogących stanowić wzór cech i zachowania - rozwijanie umiejętności samooceny, 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele religii - wychowawcy - psycholog, pedagog - wychowawcy świetlicy. 	Uczeń szanuje siebie i innych, swoją postawą promuje pozytywne wzorce. Potrafi sprawiedliwie oceniać zachowanie swoje i innych oraz skorygować swoje zachowanie.
5. Kształtowanie odpowiedzialności za siebie i innych, za podejmowane decyzje i zachowania.	<ul style="list-style-type: none"> - wpajanie nawyków higieny osobistej, - uczenie zachowań prozdrowotnych - zachęcanie do odpowiedzialnego traktowania obowiązków szkolnych, - organizowanie pomocy koleżeńskiej, - samoocena podczas godzin z wychowawcą. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - pedagog -psycholog - nauczyciele - opiekun SU. 	Uczeń jest tolerancyjny, z szacunkiem odnosi się do otoczenia. Akceptuje autorytety. Stara się być dobry i szlachetny. Potrafi ponieść konsekwencje swoich zachowań. Właściwie reaguje na przejawy niekulturalnego zachowania.
6. Zapoznanie uczniów z metodami ułatwiającymi uczenie się.	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia „Jak się uczyć?” dla kl. VIII -gazetka 	<ul style="list-style-type: none"> - pedagog 	Uczniowie znają i stosują skuteczne techniki uczenia się.
7. Rozwijanie wolontariatu.	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie empatii i wrażliwości na krzywdę - rozbudzanie potrzeby czynienia dobra, - uczenie szacunku do osób starszych, - organizowanie pomocy koleżeńskiej, - udział w akcjach społecznych i charytatywnych (np. PCK, pomoc schroniskom i stowarzyszeniom pomagającym bezdomnym kotom i psom, organizacja kiermaszów świątecznych, zbiórki odzieży, -poszerzanie wiedzy na temat akcji humanitarnych w Polsce i na świecie. 	<ul style="list-style-type: none"> - Samorząd Uczniowski, - nauczyciele, wychowawcy - pedagog -psycholog - członkowie SK Towarzystwa Przyjaciół Dzieci - dyrektor. 	Uczeń rozumie ideę wolontariatu, chętnie bierze udział w akcjach charytatywnych.

4. Budowanie przynależności do "Małej Ojczyzny". Promowanie szkoły w środowisku lokalnym

Cele	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Kryterium sukcesu
1. Poznawanie historii i tradycji regionu.	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie wycieczek po najbliższej okolicy, poznawanie miejsc historycznie ważnych - włączanie rodziców w życie szkoły – Dzień Rodziny - poznawanie historii, legend i podań związanych z "Małą Ojczyzną", - wystawa prac plastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> - rodzice, - wychowawcy, - nauczyciele. 	Uczeń utożsamia się z regionem, promuje jego wartości, zna ciekawe miejsca związane z historią, orientuje się w bieżących problemach dzielnicy i miasta. Uczeń wraz z rodziną czuje się częścią lokalnej społeczności.
2. Promowanie szkoły w mediach i środowisku lokalnym.	<ul style="list-style-type: none"> - udział w uroczystościach szkolnych, - nawiązanie współpracy z Biblioteką Gminną, GOKiS, - przekazywanie artykułów dotyczących działalności szkoły lokalnym mediom. 	<ul style="list-style-type: none"> - zespół do spraw promocji, - wszyscy nauczyciele. 	Uczeń wzorowo reprezentuje szkołę w środowisku lokalnym.

5. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania się.

Cele	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Kryterium sukcesu
1. Pogłębianie wiedzy uczniów dotyczącej zasad kulturalnego zachowania się.	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia dotyczące kultury, bycia, słowa, umiejętności właściwego zachowania się w różnych sytuacjach, - eliminowanie agresji słownej. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - nauczyciele. 	Uczeń swoją postawą propaguje dobre wzorce.
2. Pielęgnowanie kultury słowa.	<ul style="list-style-type: none"> - propagowanie języka literackiego i zachęcanie do czytania wartościowych książek, 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele języka polskiego, - pracownik biblioteki. 	Uczeń ma bogaty zasób słów.
3. Kształtowanie wśród uczniów potrzeby efektywnego komunikowania się z innymi, podejmowania decyzji i rozpoznawania emocji oraz umiejętności harmonijnego współistnienia z innymi ludźmi opartego na miłości, szacunku, życzliwości.	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia mające na celu pomoc uczniom w poznaniu samych siebie, swoich zainteresowań i mocnych stron, - organizowanie zajęć, imprez klasowych mających na celu integrację w zespole klasowym, - doskonalenie umiejętności nazywania i określania swoich uczuć, - doskonalenie umiejętności rozwiązywania konfliktów, prowadzenia rozmów (negocjacji), - budzenie świadomości wagi więzi międzyludzkich – rodzinnych, koleżeńskich, szkolnych i szacunku dla najbliższych - wskazywanie pozytywnych wzorców relacji międzyludzkich na podstawie prawidłowego obrazu rodziny - stosowanie ćwiczeń relaksacyjnych ułatwiających radzenie sobie z napięciem, stresem. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, psycholog, pedagog - nauczyciel wdzwr 	Uczeń potrafi zachować się w różnych sytuacjach. Uczeń szanuje poglądy innych. Uczeń wie, jak zachowywać się wobec innych ludzi, zdaje sobie sprawę, że więzi i relacje międzyludzkie są bardzo ważne. Dąży do nawiązania dobrych i satysfakcjonujących relacji.

<p>4. Kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie pomocy koleżeńskiej w nauce, - indywidualna pomoc i opieka nad uczniami posiadającymi opinię PPP, - nauka asertywności i radzenia sobie w trudnych sytuacjach, - poznanie sposobów rozładowywania napięcia emocjonalnego powstałego na tle niepowodzeń szkolnych, konfliktów z rodzicami lub rówieśnikami, - reagowanie na wszystkie niepożądane zachowania uczniów, - reagowanie na sygnały dotyczące przemocy, zakładanie „niebieskich kart”, współpraca z GOPS-em, - propagowanie wiedzy o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia w sytuacjach wszelkich zagrożeń. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - psycholog, pedagog 	<p>Uczeń potrafi rozpoznać emocje i nad nimi panować. Uczeń jest asertywny. Uczeń potrafi wyrażać swoje poglądy. Uczeń umiejętnie reaguje na przejawy agresji.</p>
<p>5. Pogłębianie i wzmacnianie systemu wartości, wsparcia (przyjaźń, koleżeństwo, zaufanie, uczciwość).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie z pozytywnymi i negatywnymi postaciami, wprowadzenie w świat wartości, prawa moralnego, - wykorzystanie uczestnictwa w praktykach religijnych dla dostarczenia wiedzy o wartościach uniwersalnych, - rozwijanie empatii. 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele, -nauczyciel religii, - wychowawcy klas. 	<p>Uczeń szanuje siebie i innych.</p>
<p>8. Kształtowanie postawy akceptacji odmienności innego człowieka, uczenie tolerancji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zaznajomienie z problemami ludzi niepełnosprawnych, - uczenie tolerancji wobec innych religii i narodowości. 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele, - wychowawcy 	<p>Uczeń dostrzega potrzeby osób niepełnosprawnych. Uczeń szanuje poglądy innych.</p>

6. Zapobieganie uzależnieniom.

Cele	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Kryterium sukcesu
<p>1. Prowadzenie edukacji antyuzależnieniowej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pogłębianie wiedzy uczniów na temat mechanizmów uzależnień, - uświadamianie zagrożeń wynikających z różnego rodzaju uzależnień i stosowania substancji psychoaktywnych, uczenie świadomego korzystania z Internetu i portali społecznościowych, - organizowanie warsztatów związanych z profilaktyką uzależnień, - kształtowanie postaw asertywnych, - informowanie młodzieży oraz ich rodziców o placówkach niosących pomoc osobom uzależnionym. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, -pedagog, psycholog - nauczyciel informatyki, - nauczyciel biologii, - instytucje wspierające szkołę. 	<p>Uczeń zna mechanizmy uzależnień, rozumie zagrożenia wynikające ze stosowania zakazanych substancji, unika zachowań ryzykownych, potrafi zachować się asertywnie, w umiejętny sposób korzysta z mediów i komputera.</p>

2. Eliminowanie cyberprzemocy.	- kształtowanie empatii - uświadamianie konsekwencji, jakie mogą ponieść sprawcy przemocy „w sieci”, - wspieranie ofiar cyberprzemocy, - warsztaty profilaktyczne, - kształtowanie właściwych postaw i zachowań zmniejszających ryzyko bycia ofiarą.	- wychowawcy, - nauczyciel informatyki, - psycholog, pedagog - Policja,	Uczeń jest empatyczny i rozumie krzywdę ofiar przemocy, jest świadom konsekwencji groźących sprawcom przemocy.
3. Uczenie świadomego i umiejętnego korzystania z Internetu.	- uświadamianie konieczności ochrony danych osobowych, - wpajanie zasad ograniczonego zaufania do obcych, - ochrona komputera poprzez stosowanie odpowiedniego oprogramowania.	- nauczyciel informatyki, - nauczyciel wdzwr, - wychowawcy klas, - rodzice.	Uczeń nie podaje danych osobowych obcym, nie spotyka się z osobami znanymi tylko z sieci, zna zagrożenia związane z internetem
4. Prowadzenie profilaktyki pozytywnej	- kształtowanie kreatywności - rozbudzanie zainteresowań i pasji	Wychowawcy, nauczyciele	Uczniowie są otwarci na podejmowanie działań kreatywnych z różnych dziedzin pozaszkolnych, w tym artystycznych, sportowych itp.

7. Edukacja prozdrowotna.

Cele	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Kryterium sukcesu
1. Dbanie o higienę czasu wolnego.	- organizowanie na terenie szkoły kół zainteresowań, - zachęcanie uczniów do aktywności fizycznej (organizacja zawodów sportowych,) - organizacja wycieczek i wyjazdów na zielone szkoły, - organizowanie dyskotek szkolnych i klasowych, - organizowanie pikników rodzinnych.	- nauczyciele, - nauczyciele wych. fiz., - wychowawcy, - opiekun SU.	Uczeń aktywnie uczestniczy w organizowanych na terenie szkoły zajęciach i zawodach sportowych oraz w wycieczkach szkolnych.
2. Kształtowanie prawidłowego zachowania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia.	- organizowanie zajęć z zakresu pierwszej pomocy	- wychowawcy, pedagog, nauczyciele	Uczeń zna nr alarmowy 112, potrafi wezwać pomoc, potrafi udzielać pierwszej pomocy w sytuacji zagrożenia utraty zdrowia lub życia.
2. Wyrabianie zdrowych nawyków żywieniowych.	- poszerzanie wiedzy uczniów dotyczącej zaburzeń odżywiania, - układanie prawidłowych jadłospisów na lekcjach techniki, - udział w akcjach: <i>Szklanka mleka</i> ,	- nauczyciel techniki, - dyrektor szkoły, - wychowawcy klas, - nauczyciele świetlicy - higienistka szkolna.	Uczeń odżywia się właściwie do swojego wieku, zna zasady właściwego

	<p><i>Owoce w szkole,</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - udział szkoły w programie „Szkoła Promująca Zdrowie”, - działania profilaktyczne związane z profilaktyką otyłości. 		planowania posiłków.
3. Dbanie o higieniczny tryb życia i zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób.	<ul style="list-style-type: none"> - kształcenie postawy odpowiedzialności za zdrowie, przekazywanie zasad bezpiecznych zachowań w związku z pandemią - uświadamianie konieczności dbania o czystość i higienę - poszerzanie wiedzy uczniów na temat zmian zachodzących w organizmie człowieka podczas dojrzewania, - działania edukacyjne dotyczące wad postawy, - poszerzanie wiedzy na temat higieny jamy ustnej, fluoryzacja zębów. 	<ul style="list-style-type: none"> - higienistka szkolna, nauczyciele - nauczyciel biologii, wdźw - wychowawcy. 	Uczeń dba o zdrowie i higienę osobistą.

8. Edukacja ekologiczna.

Cele	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Kryterium sukcesu
1. Dbanie o środowisko naturalne.	<ul style="list-style-type: none"> - wyrabianie nawyków segregowania odpadów, - zbieranie i oddawanie do specjalnych punktów odpadów niebezpiecznych dla środowiska, - udział w akcji "Sprzątanie świata", „Dzień Ziemi” - udział uczniów w konkursach ekologicznych. 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele biologii, chemii, fizyki i przyrody, - wychowawcy klas, 	Uczeń rozumie potrzebę ochrony środowiska naturalnego, segreguje śmieci, uczestniczy w konkursach ekologicznych.

9. Zawodownawstwo.

Cele	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Kryterium sukcesu
1. Nauka o zawodach.	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja zagadnień dotyczących tematów zawartych w podstawie programowej - spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, - pogadanki 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciel doradztwa zawodowego, - psycholog - pedagog, - nauczyciele świetlicy, - wychowawcy klas. 	Rozwój osobisty ucznia, samodzielność i chęć samodoskonalenia się. Dociekliwość poznawcza ucznia.

10. Opieka nad uczniem z problemami wychowawczymi i z trudnościami w nauce.

Cele	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Kryterium sukcesu
1. Diagnoza wstępna potrzeb rozwojowych uczniów.	- kierowanie uczniów z trudnościami dydaktyczno-wychowawczymi na badania psychologiczno-pedagogiczne,	- pedagog, psycholog - wychowawcy klas I-VIII.	Udzielenie pomocy uczniom z trudnościami dydaktyczno-wychowawczymi.
2. Rozpoznanie sytuacji materialnej uczniów.	- rozmowy wychowawców z rodzicami i uczniami, - obserwacje	- pedagog, psycholog - wychowawcy klas I-VIII.	Pomoc w przyznaniu pomocy materialnej.
3. Sprawowanie szczególnej opieki nad uczniami wymagającymi pomocy dydaktycznej i wychowawczej, uczniami z Ukrainy, motywowanie uczniów do nauki.	- pomoc psychologiczno-pedagogiczna, - pogadanki, - zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, - zajęcia logopedyczne, - zajęcia wspierające rozwój emocjonalno-społeczny, - rozmowy indywidualne - kontakt z rodzicami	- pedagog, psycholog - wychowawcy klas I-VIII, - logopeda, - nauczyciele i specjaliści	Właściwe funkcjonowanie dziecka w szkole na miarę swoich możliwości i zgodnie z jego potrzebami.

11. Opieka nad uczniem zdolnym.

Cele	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Kryterium sukcesu
1. Rozwój uzdolnień uczniów.	- udział w konkursach przedmiotowych, zawodach sportowych, - realizacja zajęć w ramach projektu „Otwarty umysł...”, - koła zainteresowań, - realizacja działań programu Szkoły Wspierającej Uzdolnienia.	- nauczyciele	Rozwinięcie uzdolnień uczniów w zakresie poszczególnych przedmiotów nauczania.

12. Pomoc uczniom z zagranicy

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Kryterium sukcesu
Diagnozowanie potrzeb uczniów z zagranicy (głównie z Ukrainy)	- Rozmowy z uczniami niebędącymi obywatelami polskimi oraz z ich rodzicami	Dyrekcja, wychowawcy, nauczyciele	Uczniowie i rodzice dzieci z zagranicy komunikują swoje potrzeby, informują o trudnościach.
Niwelowanie braków materialnych	- Organizowanie pomocy materialnej	Psycholog, pedagog	Uczniowie z zagranicy mają zabezpieczone potrzeby materialne
Udzielanie wsparcia psychicznego i budowanie poczucia bezpieczeństwa	- zajęcia i działania integracyjne - rozmowy indywidualne	Wychowawcy, psycholog, pedagog	Uczniowie z zagranicy czują się bezpiecznie, chętnie uczestniczą w działaniach szkoły i klasy
Nauka j. polskiego, niwelowanie bariery językowej	- zajęcia dodatkowe z j. polskiego	Nauczyciel j. polskiego	Systematyczne niwelowanie bariery językowej.

13. Ewaluacja programu.

Przebieg pracy wychowawczo - profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i stanowią podstawę do planowania zamierzeń wychowawczych w kolejnym roku szkolnym.